

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Regale Sacerdotium Romano Pontifici Assertum

Sfondrati, Celestino

[Sankt Gallen], 1684

§. XIX. Respondetur ad alias rationes, quæ Pontificibus opponuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63125](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63125)

§. XIX.

Respondetur ad alias rationes, quæ Pontificibus opponuntur.

Summaria.

1. *Melius Ecclesiæ consultum esse, summâ potestate in Pontifice potius, quàm Conciliis collocatâ.*
2. *Pontificem non Ecclesiæ, sed Christi Vicarium & Ministrum esse, non ergo Concilio, aut Ecclesiâ inferiorem.*
3. *Ecclesiâ à Papa, hoc est, Capite separatam errare posse.*
4. *Papam membrum Ecclesiæ esse, potestatem verò ipsam Papalem non ex parte tantum, sed plenariè Pontificis esse.*
5. *Ex Matth. 18. absurdè deduci Papam judicio Concilii subjacere.*
6. *An in Ecclesiâ ut distincta à Pontifice, reperire sit supremam & Papalem auctoritatem?*
7. *Quid de Pontifice mortuo, deportato, amente? &c.*
8. *Quid de Papa hæretico?*
9. *Ex jure defensionis, quo contra Pontificem Ecclesiâ gaudet, malè deduci jus majoritatis & jurisdictionis.*
10. *Non tamen frustra esse Concilia, quia Pontifici subsunt.*
11. *An expediat curando corpori caput truncare?*

I.

*R*ijicitur 15. Deus Ecclesiæ suæ optimè providit, multo-
que melius, quam Synagoga, cui dicitur: *Quid debui fa-
cere vinea meæ, & non feci? Isa. 5.* Sed Ecclesiæ pessimè
consultum foret, si omni remedio cateretur: quò Ponti-
ficem

ficem Ecclesiæ inutilem, immo noxium, vitæque & moribus omnia corruptentem, qualis Joannes XII. fuit, amovere non posset: sicut enim corruptio optimi est pessima: ita corruptus & malus Pontifex est pessimum Ecclesiæ malum: quis autem credat Deum pessimo malo, nullum remedium, quo sanaretur, opposuisse? nec verò remedium ullum est, si Pontifex malus & incorrigibilis judicari potest à nemine: quemadmodum nec agrotò ullum remedium est, si nulli medico subdatur, qui corruptum infectumque membrum ferro secet. Aut verò Deus Ecclesiam necessariis remediis in pessimo morbo destituit, aut Pontificem malum, & corrigi nolentem alicui medico subdidit; cui verò si non Concilio universali?

Et. Ad ipsam Dei providentiam, & maximum Ecclesiæ bonum pertinere, quòd summam Potestatem in Pontifice, non Concilio collocaverit, & hoc illi subjectum voluerit: si enim optimè consultum est navi, quæ unius imperio ducitur: exercitui, qui unicum pareat, non pluribus: corpori, cujus summa & tota facultas gubernandi regendique in capite non membris est: quis propterea Ecclesiam dicat minùs providè instructam, quòd illi unum caput Deus, unumque Ducem præfecerit, illique summam rerum, non multitudini crediderit; immo malè Deus Ecclesiæ providisset, Pontifice Concilio subjecto, & frenis non aurigæ, sed equo commissis. Magnum malum fatemur Princeps malus, sed pejus, multitudo dominans. Nec enim tantum pericali est ex malo Pontifice, quantum ex schismate, & discordiis: hæc siquidem malos juxta bonosque involvunt, aut ignorantia videlicet, aut indiscretâ pietate: sunt diuturnæ: tollunt pacem matremque charitatem, hoc est, animam Reipubl. impunitatem flagitiis & licentiam tribuunt, & tandem in hæreses desinunt. Hæc omnia ex discordiis; nec discordiæ unquam defutura, summâ rerum in Concilium collatâ. Legantur Acta Conciliorum & Basileensis præsertim; quid non illic mali, ambitionis, discordiarum, scandali, latrocinii denique reperias secessionem semel à Pontifice factâ, usurpatâque in hanc potestatem? Et docuit exemplum Eugenii IV. nullum fore tam innocenter sanctumque Pontificem, & tanto fastigio parem, cui non timendum sit à Concilio naufragium, semel hoc ad clavum sedente, ut me-

ritò B. Gregorius Nazianzenus *epist. 55. ad Procopium* scripserit: *Numquam sine periculo ac offensione sacerdotum haberi conventus.* Quod verissimum est, ubi non uniparent, à quo ducantur; ubi enim plures sunt mentes ac plura corda, ibi semper aliqua inest opinionum & affectuum discordia: hæc contentionem parit, & contentio seu pugna ut in corporis, sic animi temperamento corruptionis origo est. Patet ergo Ecclesiam optimè à Deo curatam esse, cum unum qui regeret, non plures præfecit. Nec propterea vitia Pontificum sine remedio sunt: rogari enim, moneri que potest, nec à Concilio tantum, sed etiam à Principibus Christianis: & hoc præsertim tempore, quo tanta honoris & decoris ratio in aulis habetur, ut vix aliquem Pontificem futurum credamus, tam pudoris expertem, qui hoc, quo diximus, modo, aut non correcturus sit vitia, aut saltem ne oculos teriant velaturus; & quod monuit Politicus: *Semotis saltem arbitris, turpis futurus.* Quod si Ecclesiam invadat, aut aliena usurpet; resisti illi potest, & quævis honesta defensio opponi. Hæc si non profint; Oratio adhibenda, quæ inter media à Deo præparata, efficacissimum est, & si ritè fiat, non potest non exaudiri, juxta illud Joann. 14. *Quodcumque petieritis Patrem meum in nomine meo, hoc faciam, ut glorificetur Pater in filio.* Et pulchrè docet S. Th. 3. *contra Gent. c. 95 & 96.* Nec propterea dicendum est, Ecclesiam absque remedio esse, quia remedium à solo Deo expectat: immo tanto fortius est remedium, quanto propinquius & immediatius à Deo est, & ordini ab ejus providentia statuto accommodatius: est vero divina Providentiæ ordo, ut quæ in aliquo genere suprema sunt, nullis inferiorum subdantur: in corpore humano quia cor est primum mobile, à se ipso, non alio vibratur: Sol in genere lucidorum est primum lucens, & idè omnia illuminat, ipsum à nullo alio, præter Deum illuminatur: Principia demonstrationum, sunt prima in genere intelligibilia, & idè per alia principia non demonstrantur: Linea in genere rectorum est prima figura, & idè judex & regula omnis obliqui, ipsa verò ab alia non rectificatur: Denique primum mobile est mensura motûs, & temporis, & idè tempori non subjacet: nec propterea timendum est, ne ista juxta terminos à Deo impositos præfixosque deficiant, quia immediatè à Deo gubernantur. Cum ergo ex Dei institutione Papa sit fundamentum,

tum, Pastor caputque, hoc est, primum movens, & gubernans in Christi Ecclesia, Ecclesiæ non subjacet, sed Deo soli; nec propterea timendum est, ut in fide & doctrina deficiat; & Ecclesiam absque remedio relinquat, cui Deus hunc ordinem imposuit, & cui, ne pereat, curæ est, reservato sibi tamen Vicarii sui iudicio, juxta illud *Ezech. 34.* *Hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego ipse super Pastores requiram gregem meum de manu eorum, & cessare faciã eos, ut ultra non pascant gregem meum, nec pascant amplius pastores semetipsos, & liberabo gregem meum de ore eorum, & non erit ultra eis in escam.*

II. *Objicitur 16.* Papa est Minister Ecclesiæ *1. ad Corint. 4.* & *Matth. 20.* & idè S. Thom. *2. 2. q. 100. 1. expr.* docet *Papam non esse Dominum, sed Dispensatorem rerum Ecclesiæ.* Nec Ecclesia est propter Papam, sed Papa propter Ecclesiam, ad cujus ædificationem, non destructionem claves & potestatem accepit. *2. ad Corinth. 13.* Si Papa est Minister & Dispensator Ecclesiæ, ergo est infra Ecclesiam & infra Concilium, quod illam repræsentat.

¶ *Papam esse Ministrum ac Vicarium Christi, & etiam Ministrum Ecclesiæ.* Ministrum Christi, quia hujus Vicarius, & ab hoc potestatem in Ecclesiam accepit, & administrationem bonorum ipsius Christi, & idè *1. ad Corint. 4.* Apostolus dicit: *Sic nos existimet homo ut ministros Christi.* Est etiam Minister Ecclesiæ, quia in hujus bonum & ædificationem Christus Papatum instituit: sed hoc ministerii genus non infert subjectionem, & inferioritatem: nam & Angeli dicuntur missi in ministerium propter eos, qui capiunt hæreditatem salutis *ad Hebr. 1.* nec tamen Angelus infra hominem est, sed infra Deum, cujus propriè ministrum agit. Immo hoc ipsum bonum, pax & unitas Ecclesiæ, ad quam ordinatur Papatus, exigit, ut Ecclesia sit infra, non supra Papam; quemadmodum & Dux est propter exercitum, & Governator est propter navigantes; non tamen in exercitu ducendo, regendaque navi, aut nauta navigantibus subjacet, aut Dux exercitui; quia hoc ipsum in malum potiùs & militibus & navigantibus cederet. Licet ergo Deus plus Ecclesiam dilexerit, quàm solum Papam, voluit tamen eam Papæ subjectam, quia magis illi expedit uni, quàm pluribus subesse; & obedire, quàm imperare: quando ergo ipsa subjectio est majus bonum, quàm non subjectio, non valet consequen-

quentia; Papa est propter Ecclesiam; ergo Ecclesia non Papæ est subiecta, sed Papa Ecclesiæ, quemadmodum non sequitur, pater magis diligit filium quàm tutorem; & tutor est propter filium; ergo filius non est tutori subiectus, nec minoris auctoritatis, quàm tutor: immo quia pater magis filium dilexit, quàm tutorem, oportuit maiorem huic, quàm illi auctoritatem dare, cum melius sit filio subesse, quàm non subesse.

Et denique cum dicitur, Papam esse propter Ecclesiam: & Ecclesiam plus à Deo, quàm solum Papam diligi; verum non est de Ecclesia à capite suo separata, illique opposita, nec obtemperare volente, quale Concilium Basileense: talis enim Ecclesia Vicario Christi non subiecta, & in eum insurgens, cum alienam Potestatem sibi usurpet, dissolvatque ordinem a Deo institutum, & in schisma deflectat, non potest Deo placere, cui confusio, schisma, & ambitio nunquam placuerunt, nec placere possunt.

III. *Objicitur* 17. Ecclesia errare & deficere non potest, cum ipsa sit columna & firmamentum veritatis. *1. ad Timoth. 3.* Papa verò & errare & deficere potest, immo in hæresin incidere *c. si Papa d. 40.* ergo iudicium Ecclesiæ firmiter certiusque est, consequenter prævaleret iudicio Papæ.

R. Si Ecclesiam à Pontifice separatam, nec ab illa directam consideres, eam omnino errare posse, ut patuit in Conciliis Ephesino 2. & Basileensi, & nos supra docuimus; sicut enim corpus capite minutum, aut aliàs à capite non directum, impingit, caditque: sic Ecclesia & Concilium, auctoritate, & gubernatione Pontificis destitutum. In ipsum Pontificem, ut privata quædam Persona, error quidem personalis cadere potest, & in illum facilius, quàm in Concilium; pronius enim est unum, quàm plures decipi: sed non si Papa ex auctoritate Pontificia sibi à Christo communicata, & ex cathedra sententiam ferat, & in fide aliquid definiat: tunc enim non ipse, sed Spiritus sanctus per illum loquitur, teste Christo Domino *Marci 13. Non enim vos estis, qui loquimini, sed Spiritus S. qui loquitur in vobis.* Cum ergo ad Pontificem spectet, quæ sunt fidei determinare, illique Ecclesia obedire teneatur, ut docet sanctus Thomas 2. 2. q. 1. a. ult. & contra errores Græcor. c. 37. & habetur in c. *quæstiones* 24 q. 1. Error Pontificis totius Ecclesiæ, hoc est, capitis & membro-

membrorum error esset, cum tamen certum sit, Ecclesiam in rebus fidei erroris expertem esse. Et de hoc plura in sequenti Propositione. Sed demum Pontificem errare posse in materia fidei; adhuc non sequitur esse Concilium supra Papam. Nam vel error in fide est vincibilis, & tunc Pontifex vincibiliter errans hæreticus est, in quo casu concedimus Concilio subesse: Vel error invincibilis est, & tunc Pontifex veritatem à Concilio docendus est, ut habetur *in c. Paulus 2 q. 7.* Cui nisi acquiescat, error invincibilis evadit, & hæreticalis.

IV. *Objicitur 18.* Omne totum est majus sua parte; sed Papa est pars & membrum Ecclesiae, & hæc est totum corpus mysticum; huic ergo Papa subiacebit.

R. Ecclesiam ut à Papa distinctam, & huic oppositam non esse integrum corpus, sed truncum & acephalum. Et quamvis Papa ut homo Christianus sit membrum Ecclesiae præcipuum, & maximæ dignitatis: ipsa tamen auctoritas, jurisdictio, & potestas Papalis non est pars aliqua, sed tota, & plena, & retundans jurisdictio, cui omnem Ecclesiam (cujus jurisdictio est pars tantum aliqua & delibatio Pontificiæ potestatis) Christus subjecit; quemadmodum in corpore humano, licet caput sit membrum corporis, ipse tamen influxus directivus & gubernativus, qui per sensus, intellectum, voluntatem & diffusionem spirituum animalium exercetur, non est particulariter, sed totaliter in capite, à quo velut fonte in reliquum corpus derivatur. Sic omnino plenitudo Ecclesiasticæ potestatis in Papa à Christo collocata est, & per Papam in Episcopos deducitur, ut habetur *in c. sacrosancta d. 22. c. omnes d. ead. c. qui se fecit 2. q. 6. c. decreto 6. q. 6.* Et *Basilensis in epist. Synodali ad Eugenium IV. Vid. de hoc argumento prolixè differentem Salmer. Tomo 12. à Tract 64.*

V. *Objicitur 19.* Ecclesia ex Christi ordinatione constituta est iudex Papæ, per illa verba Matth. 18. *Si peccaverit in te frater tuus &c. dic Ecclesie; & si Ecclesiam non audierit; sit tibi sicut Ethnicus & Publicanus.* Aut ergo Papa frater non est, nec eundem cum reliquis Christianis Patrem Deum habet, eandemque Matrem Ecclesiam: aut si frater est, ab Ecclesia judicari potest, & si Ecclesiam non audit, Ethnici & Publicani instar habendus.

R. Ad hunc Matthæi locum jam supra respondimus, eumque explicavimus: sed quia in hoc textu velut arce tutissima opinionis suæ spem omnem Adversarii statuunt, aliquid adhuc dicemus, ut pateat, quam infirmum sit hoc illorum præsidium.

Aut ergo volunt Adversarii hunc Matthæi locum de fratre Ecclesiæ subjecto intelligendum esse, aut de fratre etiam non subjecto, qualem non dicimus Pontificem esse? Si de fratre non subjecto: hoc absurdum est, & impossibile, cum non subjectus deferri & puniri à iudice non possit, quem non habet. Si de fratre subjecto: oportet prius demonstrant Papam Ecclesiæ subjectum esse, quam posse ab ea puniri: aut si hoc supponunt, supponunt planè, quod probandum erat. Quæ ergo est hæc demonstrandi ratio, supponere quod probandum est, & idem per idem, hoc est, ens per gladium, & nigrum per atrum explicare? est equidem frater Christianorum, sed etiam Princeps Ecclesiæ, de quo Christus non loquitur. Deinde mille sunt scripturæ textus, qui in sensu accommodato & possibili sunt intelligendi; sicut etiam in hoc ipso Matthæi loco; non omne peccatum (v.g. occultum, quodque probari non potest) deferendum est Iudici, & per testes probandum: sicut ergo non omne peccatum deferri debet, sed illa, quæ possunt probari, & à iudice puniri; ita nec omnis persona deferenda est, sed quæ iudicem habet, plectique potest: & si tu omnem Christianum iudicem habere, puniri que posse, etiam Papam, supponas: hoc prius probandum est, & tum denique locus Matthæi applicandus. Denique: cum Papam ab Ecclesia iudicandum puniendum que esse dicis, quam tu Ecclesiam intelligis? Papam conjunctam, aut ab hoc separatam? si conjunctam: ergo non probas ex hoc Matthæi loco Concilium, ut à Papa distinctum, esse Papa superiorem: si vero à Papa separatam intelligis: negamus Ecclesiam aut Concilium universale dici posse, cui pars optima & maxima, hoc est, caput abest, quemadmodum nec integram domum dixeris, quæ fundamento, nec integrum exercitum, qui Duce caret. Vides ergo quot verbis argumentum laboret, quod putabas insuperabile?

VI. *Obijciunt 20.* Potestas Papalis non tantum est in solo Romano Pontifice: sed multò principalis in tota Ecclesia, & Concilio Ecclesiam representante: si enim Ecclesia Papalem auctoritatem

tem non habet, cur eligit Papam; cur eo defuncto omnia, quæ Pontificis sunt, præstat? Fac perpetuo carcere aut amentiam Pontificem teneri, cujus erit de rebus fidei infallibilem, & expertem erroris sententiam ferre?

¶. Hoc argumentum probari Concilium non esse supra Papam, sed paris ejusdemque potestatis, & consequenter, nihil in Pontificem posse, cum par in parem potestatem non habeat. Deinde si hanc potestatem Papalem Concilium habet, à quo habet? à se, an à Christo? Non à se; quia est supernaturalis, quæ non habetur, si non datur: Non à Christo; quia numquam & nullibi legitur in sacris Paginis Ecclesiæ aut Concilio dictum: *Tibi dabo claves Regni cælorum; Super te edificabo Ecclesiam meam: Pasce oves meas. &c.* Quid autem turpius, minusque consentaneum rationi, quam dicere Christum potestatem tantam, tam magnam Concilio dedisse, nec tamen posse ostendere quando, ubi, quibusve verbis? Si Provinciam tibi à Cæsare donatam diceres, nec tabulas aut testes donationis proferres, quis tibi fidem commodaret? & tamen hoc Adversarii faciunt, dum Regnum Cælorum Conciliis commissum esse à Christo dicunt, nec tamen toties interpellati tabulas & chirographum Commissionis ostendunt: aut ergo nimis simplices illi, qui fidem nihil probantibus præstant, aut nimis ipsi præfidentes, qui fidem petunt nunquam promeritam conductamque. Si totum jus & fastigium Papale in solo Concilio est, ergo in Ecclesia duæ supremæque erunt potestates, hoc est, in uno Regno duo, parique potentiam Reges: in uno Cælo duo soles: in uno corpore duæ animæ, duo capita: hoc est, monstrum Regiminis, & à quo semper bene instituta Respublica abhorruit. Et si Concilio par est Pontificia auctoritas, cur ergo Papali eget confirmatione; & idèd eget, ut sine ista Concilium sit planè nullum, per apertissimos textus à nobis supra citatos: superflua planè hæc esset confirmatio, si totum jus Papale in Concilio reperiretur: nec enim à pari confirmatio petitur. Ex quo etiam confutantur, qui dicunt: supremam potestatem in Papa non principaliter esse, sed tanquam in ministro Ecclesiæ & Concilii; & ita, quod est absurdissimum, petere Concilium à ministro confirmationem. Nec verum esset, quod in Concilio Constantiensi definitum est *Sess. 8. Papam esse immediatum*.

Vicarium Christi: esset enim potius Vicarius Concilii, & Ecclesie.

Nec bene colligitur esse in Concilio aut Ecclesia potestas Papalis, quia Ecclesia Papam eligit; sicut non sequitur in Capitulo, à quo Episcopus eligitur, esse potestatem Episcopalem: ipsa enim eligendi forma, ipsique electores subjacent legibus Pontificum, qui modum & formam eligendi præscripserunt: nec conferunt eligendo potestatem Papalem, sed nominant personam, cui potestas immediatè à Deo confertur: nemo enim alius Vicarium Principi dat, quam ipse Princeps: & in Concilio Constant. *Sess. 8.* definitur, Papam immediatum esse Vicarium Christi. Quid autem mortuo Pontifice; aut in perpetuam amentiam lapsò, Concilium possit aut non possit; nolumus definire, cum ipsa Ecclesie praxis, quid fieri in similibus casibus debeat, satis ostendat: nos verò non de hoc casu loquimur, sed de Pontifice vivente, & ex Pontificia auctoritate aliqua decernente, quem supra Concilium esse dicimus. Videatur tamen Cajetan. *in opusc. de auctoritate Papa & Conc. cap. 16.* ubi docet, Pontifice capto aut relegato, ejus conveniendi nulla spes sit, non propterea alium Pontificem eligi posse; sed imitatione Ecclesie primitivæ, cum Petrus ab Herode captus esset, orationem sine intermissione ad Deum fundendam esse, ut Ecclesie subveniat. In casu verò perpetuæ amentie, & ejus curandæ ex medicorum consensu spes nulla affulgeat; Papam haberi pro mortuo quoad vitam rationalem & intellectualem, non tantum in actu, ut in dormiente, ebrio aut phrenetico contingit, sed etiam in potentia naturali. Videatur etiam Suar. *de fide d. 10. f. 6.* Advertendum tamen est circa omnes hos casus & hypotheses, quæ fieri solent: pertinere ad Dei providentiam, qui Ecclesiam & Papatum cum suprema potestate instituit; ne hujusmodi casus evenire permittat, quos quidem absolutè non repugnat evenire; si tamen evenirent, ordinem à Deo impositum confunderent, & ideo repugnantiam habent respectivam & consequentem, hoc est, ex suppositione divinæ voluntatis & Providentiæ, decernentis rem hoc, & non alio modo fieri: v. g. fieri quidem absolutè potest Clementem VIII. non esse validè baptizatum, & consequenter, nec verum Pontificem, & ea quæ circa fidem & canonizationem Sanctorum ab illo statuta sunt, æquè invalida fuisse, sed suppositâ Dei providentiâ,

dentia, quâ voluit Ecclesiæ visibili caput visibile præponi, & quæ ad fidem spectant, certa & indubitata esse: repugnat tale & occultum impedimentum à Deo permitti, sed ad Dei curam pertinet cavere, ne contingat. Eodem modo non implicat absolutè Sacros Codices, quibus Ecclesia Catholica utitur, in rebus fidei, aut malitiâ, aut ignorantia, aut ineuriâ librariorum, aut etiam injuriâ temporum corrumpi; sed quia voluit Deus fidem & Religionem ex Verbo Dei scripto, & tradito pendere, ipsius omnipotentia & sapientia est, ne corrumpantur curare. *Qui ergo sumus nos, qui statuamus tempus & modum miserationis Domini, & in arbitrium nostrum diem & terminum constituamus ei? exspectemus ergo humiles consolationem ejus. Juâth. 4.*

Et idè S. Thom. 1. 2. q. 100. a. 8. Ea quæ sunt jure Divino ab ipso Deo determinata, non solùm in communi ratione justitiæ, sed etiam quantum ad determinationem ad singulos actus, non esse ab Ecclesia dispensabilia docet, sed à solo Deo: nec in illis habere locum episkopiam aut gnomen, sicut in legibus humanis, in quibus non potest Legislato humanus singulos actus particulares prævidere iisque providere: & idè fornicatio v.g. sive accessus ad non suam, etiam ex intentione maximi alicujus boni & utilitatis, nunquam permissa est.

VII. *Objicitur 21.* Potest Ecclesia etiam invito, aut non consentiente Pontifice Concilium congregare, v.g. Papâ mortuo, aut relegato, aut amentia correpto, aut si ipse nolit Concilium congregare, cum tamen oporteret, &c. Felin *in c. super litter. de Rescript.* Alex. *in Canon. synod. 17.* ergo videtur non tantùm in Papa, sed etiam in ipsa Ecclesia potestatem Papalem residere.

℞. Certissimum esse, potestatem congregandi Concilia ordinariam solius Pontificis esse. *distinct. 17. per totum.* Et *cap. significasti de elect.* Quemadmodum solius Principis est convocare status generales, quod si alius molitur, perduellionis in Principem suspectus est. In casibus particularibus, & extraordinariis potest ab Ecclesia hoc ipsum fieri; quæ tamen potestas nullo modo Papalis est, cum non sit universalis, nec se extendat ad ordinandam Ecclesiam universalem; sed tantùm particularem illum casum & necessitatem: Papalis autem potestas ordinaria, perpetua, & universalis est: & hæc Ecclesiæ non communicatur, alio-

quod ipsa Ecclesia esset Vicaria Christi; Pontifex verò esset Vicarius Vicarii, & consequenter non immediatus Christi Vicarius, quod est absurdum, immo hæreticum ex Conc. Const. *sess. 8.*

VII. *Objicitur 22.* Papa deponi à Concilio potest propter hæresin, *c. si Papa d. 40.* ergo est subjectus Concilio, & inferior: qui enim subjectus non est, ob nullum crimen judicari condemnari potest, cum iudicium & sententia jurisdictionem supponant, & hæc subjectionem. Rursus, Si Papa hæreticus iudicari, & puniri potest à Concilio, cur non æquè publicus usurarius, simoniacus, blasphemus, perjurus, adulter, tyrannus, & qui palam Deum odio habet? hæc enim peccata partim hæresi graviora sunt, partim bono, pacique Ecclesiæ magis incommodant, quam privata aliqua hæresis, v.g. Spiritum sanctum à Filio non procedere: nec in sacris Scripturis reperies Papam magis ob hæresin, quam aliud crimen publicum, offensivum publici, & incorrigibile deponi posse: cur ergo tacente sacro textu, hæresin excipis, & si excipis hæresin, cur solam?

Re. Magnam esse inter hæresin, & alia Pontificis delicta differentiam. Hæresis enim per se, & ex sua natura prorumpit in falsam doctrinam, tollitque omne fundamentum gratiæ, & salutis, & velut in sua radice omne meritum & virtutem venenat: salvâ enim fide, omni peccato est suum remedium, quo sanetur: extinctâ fide, omnia simul remedia sublata sunt, cum omnia fidem supponant: & ideo B. Apostolus dicit: *Justum ex fide vivere.* Quia sicut vita necessaria est, ut medicinæ; ita fides, ut Sacramenta aliquid operentur. Et ideo in sacris litteris jubemur Prælati, etiam dycolis & peccatoribus obedire *Matth. 23. 1. Petri. 2. & Luca. 12.* Ab hæreticis verò & infidelibus omnino separari, & consequenter nec pro Pastoribus habere, *Num. 16. ad Galat. 1. & 2. ad Thessal. 3. & 2. ad Cor. 6. & 2. Joann. 2. & c. verbum d. 1. de Pœnit. c. Novatianus 7. q. 1. & c. didicimus 24. q. 1. c. si Papa d. 40. & c. oves 2. q. 7.* An verò Papa hæreticus ipso facto amittat Papalem dignitatem perinde ac mortuus, an verò deponendus sit ab Ecclesia, aut etiam à Deo præcedente sententiâ, hæresis declaratoriâ, videri potest Cajetan. *Tr. de auctor. Papa & Concilii c. 17.* & Suar. *de fide in Tr. de S. Pontif. d. 10. s. 6.* Nec refert, etiam si concedamus Papam in hoc casu à Concilio iudicari: quia
hic est

hic est casus in sacris litteris toties exceptus: nec tam Concilium iudicat, quàm potius declarat, Papam incurrisse sententiam ab ipso Deo latam, promulgatamque, juxta illud Joann. *Qui non credit: iam iudicatus est.*

IX. *Objicitur 23.* Si Papa gladio aliquem appetat, aut rem domesticam & facultates invadat, aut alio modo injuriam paret: licebit utique gladium invadenti extorquere, eumque quâvis aliâ ratione compescere, imò etiam jure defensionis, si aliter non possis, occidere: quanto ergo magis si beneficia vendat, im meritos promoveat, ipsamque Ecclesiam perverso exemplo, injustisque legibus opprimat, (juxta illud *ad Galat. 2.* junctâ Gl. *Cogis gentes judaizare exemplo male conversationis*) licebit Pontifici oblutere, & si aliter cohiberi, aut corrigi non possit, Pontificatu pellere?

X. Aliud esse Jurisdictionem in Papam exercere, aliud defensionem uti: hæc non Concilio tantùm universali, sed cuilibet etiam privato permiffa est: illa ad Superiores tantùm pertinet: & quamvis invadentem jure defensionis, & servato moderamine inculpatae tutelæ, occidere etiam possis; non tamen auctoritative sententiam mortis in illum dicere, quia hoc est Superioris, & jurisdictionis, quam nullam Conciliis in Pontificem esse jam supra ostendimus. Immo potestas Pontificem exauctorandi non tam ad Ecclesiæ defensionem, quam majorem offensionem pertinet, propter periculum schismatis, aliorumque malorum, quæ supra numeravimus; essetque hoc remedium pejus ipso malo, perinde ac si dolorem dentium truncato capite curatum velles: & ideo licet Christus monuerit: *Si pes, manus, vel oculus tuus scandalizat te, erue eum, & projice abs te:* nunquam tamen in Evangelio dixit: *si caput tuum scandalizat te, amputa illud, & projice abs te.* Morbus ergo Capitis infecti & inficientis soli Deo reservatur.

XI. *Objicitur 24.* Potest Papa renuntiare, & renuntiando ab Ecclesiæ regimine discedere, ergo etiam Ecclesia ex causâ boni publici à Papa separari, & sibi alium eligere.

XII. *Negando consequentiam:* cum enim Ecclesia Papæ sit subjecta, non Papa Ecclesiæ; ista minus, ille plus potest: quemadmodum, quia vir est caput uxoris, non uxor viri; vir poterat uxori libellum repudii dare, non e contra, ut colligitur ex Deuter. c. 24.

Et tri-

Et tradit Josephus *l. 15. c. 11.* Deinde ex Pontificis renuntiatione non sequuntur illa mala, quæ docuit experientia sequi, cum se à Pontificis obedientia Ecclesia subducit, & alium eligit.

X. *Objicitur 25.* Si Papæ auctoritas est supra Concilium, & solus potest res fidei decidere, ejusque judicium est infallibile, incorrigibile, inappellabile, quid ergo Concilii opus est? & tamen fuisse necessaria, praxis Ecclesiæ docuit.

ꝛ. Non sequi, ut quidquid agitur, semper necessario agatur; cum multa fiant, non quia necessaria, sed quia commodiora. Concilia enim simpliciter necessaria non esse, patuit in Ecclesia primitiva, in qua licet trecentis & supra annis nulla Concilia Generalia indicta fuerint, in tanta nihilominus persecutionum, & hæresum agitatione nunquam magis Ecclesia, fidesque floruit: immo exemplis omnium ferè Conciliorum constat, vix ullam hæresin fuisse, quæ Concilio cesserit, & idè extincta fuerit, quia in Synodo à Patribus damnata: adeò, ut B. Gregorius Nazianzenus non dubitaverit pronuntiare, nullius Synodi successum prosperè à se visum. Incendium Arianum tantum abest, ut post Concilium Nicænum refoederit, ut tunc maximè grassatum fuerit, Orientem, Occidentem, Africam, Hispaniam, Italiamque complexum: Idem in Conciliis Chalcedonensi, Ephesino, aliisque evenit: & si totam Ecclesiasticam historiam percurras, vix aliquem reperies, qui Romano Pontifici pertinaciter oblectatus, non æquè Synodos contempserit, aut à Synodo absolutus fuerit, quem Pontifex damnarar. Quia tamen in Concilio Patres ex toto orbe conveniunt, negari haud potest, majorem in Conciliis sapientiam, experientiam rerum hominumque notitiam, pietatem, apud vulgus majorem venerationem, amorem fidemque reperiri, quam in solo Pontifice; quæ causa est, ut auctoritas Conciliorum semper maximi habita fuerit, & medium efficacissimum obstinatissimis etiam animis expugnandis, capiendæque informatione multarum rerum, in quibus falli posse Pontifices ultro fatemur.

XI. *Objicitur 26.* Juris naturæ est, ut membra, quæ totum corpus inficiunt, amputentur: si ergo Papa exemplo maloque regimine inficiat Ecclesiam, amputari poterit, suæque privari dignitate.

ꝛ. Novum

quæ contra Pontificem obijciuntur. 465

z. Novum esse inauditumque curandi genus, nec ab ullo Medicorum præscriptum, ut sanando corpori, caput amputetur: quod non in Phycis tantum, sed etiam politicis locum habet, propter gravissima & certissima incommoda, schismatis præsertim, quæ admisâ hæc potestate Papam judicandi, amovendique sequerentur, ut supra ostendimus. Ne tamen Ecclesia remedio careret, Orationem Deus Ecclesiæ tradidit, promisitque se illam, cum expedit, certissimò exauditurum; orando igitur potest Ecclesia Pontificem deponere: qui modus potentissimus est, quietissimus, erroris expers, (Deo semper pax meliora sunt concedente) tutissimus, & denique Ecclesiæ convenientissimus, quæ non tam humanâ, quàm divinâ providentiâ regitur; quæque sicut oratione cœpit (*Postula à me, & dabo tibi gentes hereditatem tuam. Psalmo 109.*) oratione conservatur: *Ego rogaui pro te Petre, ut non deficiat fides tua. Luca 22.* ita oratione defendenda est: cum alia remedia humana, si coactiva sint, multo pluribus damnis, periculisque exponant, quam Pontificis mores etiam perditissimi; sicut enim in corpore humano, ita in politico nihil membris ipsa divisione nocentius est, ex qua corruptio sequitur. Nocet, inquis, Ecclesiæ Pontifex adulter, Simoniacus, prodigus, injustus. Omnino: sed rari sunt, hoc præsertim tempore, immo jam nulli. Fac tamen aliquem esse, eumque per vim extirpandum; quantum Ecclesiæ nocebunt bella, discordiæ, schismata, ambitus tot capitum ad tiaram aspirantium, tumultus & confusio nescientium, quem pro legitimo habeant, & denique omnium licentia, & impunitas flagitiorum, nullo iudice certo, & omnibus, ut amicos indulgentia parent, conniventibus? ergo Pontifex malus, magnum Ecclesiæ malum: sed schisma longè majus, quo si Ecclesiam curatum eas, perinde feceris, ac si domum incendas, ut eam ab aura insalubri purges, aut navim subducturus tempestati, ad scopulum impellas.

FINIS LIBRI SECUNDI.

Nnn

LIBER